

آبونه شرائطی

ممالك عثمانیه ده سنه لکی (۶۵) ، التي
آیلغی (۳۵) غروشدر .
ممالك اجنبیه ده سنه لکی (۱۷) ، التي
آیلغی (۹) فرانقدر .

اداره خانه

باب طاقی جاده سنده اورخان به خائنده
نومرو ۲۳-۲۶

اضطارات

آبونه بدلی پشیندر .

§

مساکه موافق آثار مع الممنونیه قبول
اولنور . درج ایدیا مهین یازیلر
اعاده اولوغاز .

الکمال

سر ۱۳۳۰

اضطارات

رساله مزدن آلدیغی کورملک شرطیه
یتون یازیلر هر هانکی مرغزته طرفندن
انتباس اولونه یبیر .

§

مکتوبلرک ، امضارک واضح و
اوقوناقلی اولسی و آبونه صره
نومرو صنی محتوی بولونمسی لازمدور .

§

ممالك اجنبیه ایچون آبونه اولانلرک
آدرسارینک قرامتیه سرده یازلمسی
رجا اولنور .

§

اون آبونه قید ایدن ذاته بر آبونه
مجاناً تقدیم اولنور .

دینی ، علمی ، ادبی ، سیاسی هفته لک مجموعه اسلامیه در

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

صاحب و مدیر مسئول : ع . اشرف ادیب

جلد ۲ - ۹

صفر ۲۲ ۱۳۳۱ پنجشنبه ۱۷ کانون ثانی ۱۳۲۸

عدد ۶۷ - ۲۲۹

بالآخره خارجیه نظارتی سعید حلیم پاشا حضرتلرینه توجیه بیوریلهرق مختار بك ده خارجیه مستشارلرغه تعیین اولنمشدر. شورای دولت ریاستكده صدر اسبق سعید پاشایه توجیه اولنه جنی روایت ایدیلور .

* *

صورت خط هایون

« وزیر معالیسمیرم محمود شوكت پاشا . كامل پاشانك وقوع »
« استعفا سنه و حال و موقعك مستغنی ایضاح اولان اهمیتنه بناء مسند »
« صدارك مجرب الاقترار برذات عهد سنه توجیهنه لزوم کوریلوب »
« سرك انتدار و کفایتكز نزد مزده معلوم و مسلم اولدیغندن مسند »
« صدارت رتبه سامیه و زرات و مشیری ایله عهد کز توجیه قلمش »
« و مشیخت اسلامیه ده مناسب برذاتك انتخابی در دست بولنمشدر . »
« هیئت جدید و کلانك تشکیله تصدیق مزه عرضی اراده ایلرم . »
« همان جناب حق موفق بالخیر بیورسون آمین بحرمه سید المرسلین »

محمد رشاد

فی ۱۵ صفر سنه ۱۳۳۱
فی ۱۰ کانون ثانی سنه ۱۳۲۸

صورت خط هایون

« وزیر معالیسمیرم محمود شوكت پاشا . دونکی خط هایون مزله »
« بیلدیرلدیکی وجهله مقام صدارت عظمایه مأموریتكز اجرا اولنش »
« و مسند مشیخت اسلامیه ده اهلیت و فضیلتی جهتله اناطولی »
« پایه لولرندن فتوی امینی محمد اسعد افندی عهد سنه توجیه قلمشدر . »
« جناب حق موفق بالخیر بیورسون آمین . »

محمد رشاد

فی ۱۶ صفر الحیر سنه ۱۳۳۱
فی ۱۱ کانون ثانی سنه ۱۳۲۸

* *

بیاننامه

۱۰ کانون ثانی ۳۲۸ پنجه سبه کونی باب عالی ه اجرا اولونان نمایش
اشناسنده قاینه نك استعفا سنی متعاقب نشر و توزیع اولونان بیاننامه در:
« دولتمز طرابلس غرب و بنغازیه ایتالیا نلر ایله شانلی و شرفلی بر صورتده
حرب ایتدیکی بر صر ده شمالی ارنا و دولقه بر قاچ شریرك حکومته مخالفت
مقصدیله او یاندیردینی ناثره فساد و عصیان تسکین ایچون کوندریلن قوه
تأدیه اراسندن بعض ضابطانك علناً اشقیایه التحاق ایتسی و جنوبی ارنا و دولقه
عینی مقصدله بر طاقم حمیتد لرك و طیفه عسکریه لرینی ترك ایله مسلحاً طاغه فرار
ایلمسی محربه خارجیه برده مجادله داخلیه علاوه ایتدیکی جهتله بواحوال
اوزرینه سعید پاشا قاینه سی موقع اقتداردن چکلمکه مجبوریت حس ایتش
وظواهره نظراً ، عنان ادارهیه وضع ید ایدن احمد مختار پاشا قاینه سنك مملکتده
بردوره سکون کشاد ایده جکینی هر کس امید ایلش ایدی . حیفا که بوقاینه
دها ایلك خطوده ده عاصیلره قارشى ترك سلاح و محاصره بی تحت قراره آلمقله
دولتمزك بالقانلرده کی وضعیت سیاسیه سنی تقدیردن عاجز اولدیغنی کوستره جك
بر خطا ارتکاب ایتدی . ارباب عصیان بو خطادن بالاستفاده اولا پرشتهیه ،
صکره اسکوبه کیره رك مأمورین حکومتی طرد و تبعید کی آزعینقلر اظهار
ایتدیکی حالده حکومت اورالرده کی قوه تأدیهیه سیرجی وضعیتدن آیرم دیغندن
بوحال خارجه قوه عسکریه مزك ضعف و انحلالنه دلیل اتخاذ اولنش و بالقان
حکومتلرینك مملکت مزه معطوف اولان حرص و اشتها لرینی برقات دها آچمشدر .
عاصیلرك اسکوبه کیرمك اوزره بولندقلری بر صر ده ده لوندرده کی بلغار
سفیرینك بزم اوراده کی سفیر مزه سویلدیکی شو : « دولت عثمانیه نك بر قاچ

بیاننامه رسمی

پنجه سبه کونی کامل پاشا قاینه سی طرفندن غزته لره تبلیغ ایدلمشدر:
« دون سرای هایون ملوکانه ده اعیان کرام و بعض رجال علمیه و عسکریه
و ملکیه دن متشکل اولارق انعقاد ایدن مجلس عمومیه هیئت وکلا نامنه
طرف سامی صدارت پناهیدن و حریبه و خارجیه و مالیه ناظرلری حضراتی طرفلرندن
ویریلن ایناحات اوزرینه دولتك حال و موقع حاضر ی عریض و عمیق تذکر
و کال صفوت و صمیمیتله تعاطی انظار و افکار اولنه رق نتیجه سننده هیئت
وکلانك نقطه نظری تصویب ایدلش و دول معظمه نك حسیات عدالتکارینه
اطهار اعتماد اولنه رق دول مشارالیه طرفندن بیان ایدیلن مواعد و معاونتک
استحصال فعلیاتنه و مملکتک سلامت آتیه و منافع اقتصادیه سنك تأمین
اسبابنك استکمالنه چالیشماسی هیئت وکلانك عهد حمت و مأموریتلرینه
تودیع ایدلشددر . »

تبدیل وکلا

مجلس وکلانك ادرنه ولایتی کادلاً بلغارلره ترك ، بحر سفیدی ده
دولتلك رأینه حواء سی حقننده کی نوطه بی قبوله قراز ویرمسی ، و بوتارک
مابین هایوننده انعقاد ایدن مجلس طرفندن تصویب اولونمسی غلیان ملی بی موجب
اولارق فرداسی پنجه سبه کونی هیئت وکلا دول معظمه یه اعطا اولنه جق جوابی
نوطه نك تحریری ایچون حال اجتماعده بولوندیغنی بر صر ده ده ، بعد الزوال ساعت
اوچ بیق درت راده لرده بیکارجه خلق باب عالی پدسکاهنده اجتماع و بعض
تظاهرات و طنپورانه ده بولونمشدر . بونك اوزرینه کامل پاشا قاینه سی
استعفا سنی ویرمه یه مجبور اولنش ، و کیفیت استعفا مجاهد محترم انور بك
افندی طرفندن نماینجیلره بعد التبلیغ خاک پای شاهانه یه عرض اولنمشدر . ذات
حضرت پادشاهی استغفای قبول ایدرك قاینه تشکیله محمود شوكت پاشای
مأمور ایلش و کیفیت انور بکله برلکده باب عالی یه کلن باش مابینجی خالد
خورشید ، سرکاتب علی فؤاد بکار و ساطیله سابق قاینه یه تبلیغ ایدلش ،
متعاقباً مشارالیه انور بک رفیقنده یه سرای هایونده عودت ایلشدر .
بالآخره ساعت سکر پنجه سبه محمود شوكت پاشا باب عالی یه مواصلت ایتش ،
متعاقباً زیرده صورتی مندرج خط هایون باش کاتب علی فؤاد بك طرفندن
بلند آواز ایله قرائت اولنمشدر .

خط هایونك قرائتی متعاقب صدر جدید محمود شوكت پاشا اهالی یه خطاباً :
« پادشاهمزك اراده سنه توفیقاً صدارتی شومشکل زمانده قبول ایتدم . قاینه بی
تشکیل ایتدکن صوکره المزدن کلدیکی قدر چالیشه جغز . بو آنده سزدن ده
معاونت بکارزه سکوتی محافظه ایدرك بورادن چکلمکزی امر ورجا ایدرم . »
بیورمشدر . بونك اوزرینه اهالی کمال سکون ایلرلی یرینه چکلمشدر .
یالکز شوکا تأسف اولنور که نمایش اشناسنده صدارت یاورلرندن نافذ
بك ایله حربیه ناظری ناظم پاشا ، حربیه نظارتی یاور یوزباشی توفیق افندی ،
سیویل بر ذات ایله نماینجیلردن مصطفی نجیب بك ، طرفیندن آتیلان قورشونلرك
اصابتله وفات ایتشدر .

۱۰ یك قاینه بروجه آتی تشکل ایتشدر : صدراعظم و حربیه ناظری محمود
شوكت پاشا ، شورای دولت رئیس : پرنس سعید حلیم پاشا ، داخلیه ناظری :
حاجی عادل بك ، خارجیه ناظری وکیل : آتیه سفیر سابق مختار بك ، بحریه
ناظری : چور وکصولی محمود پاشا ، عدلیه ناظری : استانبول والی سابق
ابراهیم بك ، مالیه ناظری : دیوان محاسبات رئیس رفعت بك ، نافع ناظری
بساریا افندی ، اوقاف ناظری : خیری بك ، تجارت و زراعت ناظری : آیدین
والی اسبقی جلال بك ، پوسته و تلغراف ناظری : اوسقان افندی ، معارف
ناظری : ساروخان منصرف سابق شکر ی بك .

مسند مشیخت اسلامیه ده فتوی امینی محمد اسعد افندی حضرتلرینه
توجیه ایدیلرک فرداسی جمعه کونی صدارت الایی مراسم مخصوصه سیله
اجرا اولنمشدر .

دول معظمه بی ده کندی امملرینه اشتراک ایتدیرم بیلدیرلر . دولترده عجز و مسکنتدن مرکب اولان قاپینه به مشترک بر نوطه ایله ادرنه نك ترکی توصیه ایتدیرلر ، اطه لرك حلنی بزه براقك دیدیلر . کامل پاشا قاپینه سنك فکر و مطالعه سی ده بو مرکزده بولسیدنی دونکی مجلس مشورتده جریان ایدن مذاکرات ایله آکلاشیلدی . کامل پاشا ادرنه نك ترکی مجبوری واضطراری اولدیغنه هر کسی ایناندرمی ایچون قرارینی بومجلس غیرمسئوله ده قبول و تصدیق ایتدیردی . قواعد مشروطیتله اداره اولنان ، قانون اساسی به مالک بولنان دولترده بوکی مجلسلرک یری یوقدر . کامل پاشا قاپینه سی ادرنه بی بلغارلره ، اطه لرك آتیسنی دولتره ترک ایتمک کی ایشلیدی قتمرلی برجنایتی سترایمک ایچون قانون اساسی بی پارچه لامقدن چکنمیور . بوسورتله برطرفدن عثمانلیغک ایکنجی پاتختی ، بحر سفیده کی حاکمیت آتیه سنی فدا ایدرکن ، دیگر طرفدن ده عثمانلی ملتکک انک عالی برحقنه تجاوز ایدیور .

ملت عثمانیه آلتی یدی آیدر ، حقوق اساسیه سنه توالیا تجاوزه جسارت ایدن ، روم ایلی بی پروا تسلیمدن چکنمین ، مملکتی مدافعه ایچون قوای ملیه بی استعمال واستخدامدن قورقان برحکومه ده زیاده تحمل ایده مزیدی . وطنک آتیسنی ، ملتک منافع اساسیه سی تهلکه ده بولندی صرهلرده ملتک حق اختلالی استعمال ایتمی حقوق اساسیه نك قواعد اصلیه سندندر . ایشه ملت بوکون او حقنی استعمال ایتدیکندن کامل پاشا قاپینه سی استعفا سنی ویرمشد . ملت عثمانیه روم ایلیده کی حقوقدن و از کچمه جک وبونک ایچون هر فدا کارلنی اختیار ایده جکدر .

بناه علیه مشکلات موجوده بی برطرف ایتک ایچون ملتک وسائط مدافعه سنه مراجعتدن قورقیه جق و بلکه بونی مأمول ایتدیکی موقیاته اس الیاس بیله جک . حیثی و وطنپرور ره هیئتک رأس کاره کتیرلمی ذات حضرت پادشاهی به عرض ایدلشد .

تاریخ عالمده شان و شرفله یشامغه لایق اولدقارینی عثمانلیلر بوندن مکره کوستره جکلردر . یشاسون ملت و قانون اساسی .

مهم بر تلغراف

ادرنه نك بویوک وفدا کار قوماندانی شکری پاشا حضرتلری طرفدن کامل پاشا قاپینه سنه خطاباً سقو طی کونی چکیلن تاغرافنامه در :

« ادرنه کی دنیانک انک مستحکم مواقعندن معدود بر شهر مقدسی دنی ، خونخوار بر دشمنه تسلیم ایده جک آلحق بر قوماندان شانلی عثمانلی تاریخنده کوروله مشدر . بنده بو جنایتی ارتکاب ایتیه جک و صوک نفریمی کندی طابعه مه ، کندی ده صوک قورشونه تودیع ایده جکم . شهرده امکان مقاومت قالمدیغنی کورنجه محاصره آلتنده بولنان لاقل قرق بیسک بولغاری تجرید ایده راک عجزه صبیان و زوانی قونسلوسلرک اللرینه برر بیاض چارشاف ویردرک انلرک حمایه سنه تودیعاً شهردن چیقارده جقم . شمدی به قدر یاپدقلری کی بولنری ده اونلرک مدنیت کوزلری اوکنده ایستلرسه احما ایتسونلر ... بعده طویلریمی او مشهور عالم اولان مبانی و اماکن معززه من ایله بلغارلر اوزرینه چویره جک و شهرری ده آتشلره بوغهرق خرابه زاره دوندیره جکم . ایچریده آتش ، طیشاروده اولوم ایچنده قاله جق قهرمان عسکریم ایشه او زمان ولوکه محاصری بر ملیون اولسون ، آتی یاره جق و بو صورتله یا قهرمانجه اوله جک و یا خود مقدس پایتخت اجدادینی شانله ترک ایده جکدر . »

بیک عاصی بی تأدیبدن عاجز کورنمی مملکتکیز ایچون مقدمه فلاکت اولور » سوزی بردشمن آغزندن نادراً چیقان مؤثر و موقظ بر نصیحت ایکن نظر اعتباره آلمدقدن بقیه عاصیلرک اسکوبدن صکره کورپریلی به اغلرینه ده سس چیقارلامش و نتیجه ده عصانه غالب بردولت تبعه سنه ویریلن مساعداته مشابه و قانون اساسی احکامنه مخالف مساعدات بخش اولمشدر .

احمد مختار پاشا قاپینه سنك قانون اساسی بی اخلال ایتمی بونکله ده قالیهرق بو عاصیلرک ارزو و طلبنه تبعاً اوتوز ملیون عثمانلینک امن و اعتمادینی حائز اولان مجلس مبعوثانک سد و تعطیلی جهتنه کیدلدی واک فجیع برضره مشروطیت تلق ایدلک لازم کان بوحاله قارشو مملکتدن قوتلی برصدای اعتراض یوکسلماش اولدیغندن غرور و عزت نفس ملی کی فضائلک عثمانلی قلمزدن سیلنمش اولدیغنه بوده خارجاً بیوک برعلامت اتخاذ اولندی .

ایشته احمد مختار پاشا قاپینه سنك ، اوتهدنبری بالقان دولترینه برحس حرمت القبا ایدن اردومزده ضعف و تشمت بولندیغنی واک مقدس حقوق و مؤسسات سیاسیه لری آتیق آلتنه آلتسه بیلله عثمانلی ملتکک تأثر و تحسس آثاری کوسترمکدن عاجز اولدیغنی ارانه واثبات ایتک ایسترجه سنه تعقیب ایتدیکی سیاست سقیمه بالقان اتفاقی تولید و تأمین ایتشد . احمد مختار پاشا قاپینه سی اوصره ده - شاید اهانت دکله - جهانه مثلی نامسبوق برده غفلت ارانه ایتشد . قاپینه بالقان حکومتلرینک اتفاقی بیلدیکی حالده روم ایلیده کی قطعات نظامیه دن یوزیکری بیک کشتی بی بردن ترخیص ایله روم ایلی بی عسکردن خالی براقشد . استحصال مشروطیتدن صکره انک زیاده تعلیم و تربیه کورمش اولان بونفرات طابورلریله حربه اشتراک ایتش اولسلر ایدی پک چوق یارارلق کوستره جکلرنده شبهه ایدیه مزیدی . عینی زمانده حکومت بوغفلتی برده حماقت ایله ترصین ایتدی . مانوره اجرایی ایچون روم ایلی ردیفلرینی تحت سلاحه آلدی . بوندن قوشقولانان بالقان حکومتلری مخصوصه قیوسی آچق ایچون استعجال ایتدیلر . حتی متواتراً شایدرکه روسیه جاری محاربه نك ایلک بهاره تعلیمی توصیه ایتدیکی حالده بلغار قرالی فردیناند « ایلک بهارده ترکیا رأس کارنده بوقدر عاجز بر قاپینه بولنه جنی معلوم دکادر » دیهرک مخصوصاً تعجیل اسبابی احضار ایتشد .

ارکان حربیه مزجه بالقان حکومتلرینه قارشو اوتهدنبری برحرب بلانی حاضرلانش ایکن احمد مختار پاشا قاپینه سی بولانی تطبیق ایتدیکی کی قوماندانلرله ده نا اهالری تعیین ایتش وغالب کله جکنه دنیانک هر طرفنده امنیت واعتماد ایدیلن اوردولرمنی قرق کایدسا ولوله برغوس هریمتلرینه اوغرا ایتشد . کرک احمد مختار پاشا ، کرک آتی استخلاف ایدن کامل پاشا قاپینه لری مغلوبیتلرمنک اسباب حقیقیه سنی تحری ایدرک آللری برطرف ایتکله مشغول اوله جفته ملتک مقدراتیله اکنیرجه سنه پایتختده خانه باصمق ، ارباب حیثی تحری و توقیف ایتک کی ایشلری بیوک برر وظیفه بیلمشلردر .

بوقاپینه لر ، جاهل و قابلیتسز قوماندانلر انده میدان حربده کی اردولرمنک قابلیت حربیه لرینی فصل محو وازاله ایتشلر ایسه بوکی تعینات ایله ده ملتده کی حسیات و وطنپرورانه و غلبیان جریجویانه بی اویتدیلر . عاداتاً محاربه ایدن عسکرله انک منسوب اولدیغنی ملت آره سننده اشتراک حسیات ، منافع متقابله مفقود ظن اولنوردی . هله کامل پاشا قاپینه سی امور حربیه دن زیاده عبدالحمید دورینی احیا ایدرجه سنه خفیه و جاسوس ژورنالاری ایله اشتغال ایتشد .

چتالجه ده کی وضعیت غالبانه منظر دفته آلتقمیزین بولغارلره غایت مساعد شرائطله عقد متارکه ایدلش اولسنه باقیلورسه کامل پاشا قاپینه سنك مدافع وطنیه و ملیه به باقیهرق هرجه باد آباد مصالحه به قرار ویردیکی آکلاشیلیور ایدی . لوندزه قونفرانسنک اوچنچی اجتماعنده ادرنه ولایتندن ملعدا بوتون روم ایلینک دشمنلره ترک ایدلمی حکومتک نیتی پک آچیق صورتده کوستردی . بالقان حکومتلری بوقدر مساعده کار اولان بر قاپینه دن ادرنه ایله اطه لری آلامق بر خطای عظیم اوله جفته حکم ایتدکلرندن بوبایده فوق العاده امراده بولوندیلولوندیره کوندردکاری مرخصلرینک درانی سایه سنده